E.N.D. Équipes Notre Dame
katolikus házastársi mozgalom lapja

megjelenik: 2 havonta
2016/17. év 2. száma
2016. november

Amoris Laetitia

A CSALÁDBAN MEGÉLT SZERETETRŐL
KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁS

2016. március 19-én tette közzé Ferenc pápa az Amoris laetitia (A családban megélt szeretetről) kezdetű apostoli buzdítást, mely 9 fejezetből és 325 pontból áll. E pápai megnyilatkozás a 2015-ben tartott családszinódus nyomán jött létre.

Az első fejezet Az Ige fényében címet viseli. Az eddigi 51 pápai megnyilatkozástól szembeszökően különbözik e rész stílusa, amely már-már lírai emelkedettséggel szól a családról a Szentírás fényében. A fejezet alcímei: Te és a feleséged (9-13. pont), Fiaid, mint az olajfacsemeték (14-18.) A szenvedés és a munka szerepe (19-26.), Az ölelés és a gyöngédség (27-29.).

A második fejezet átfogó és általános képet nyújt a Család valósága és kihívásai témakörről. Kiemeli, hogy a család egyre kevesebb támogatást kap korunk kultúrájától, amely sok esetben egyenesen ellene hat. Itt ír Ferenc pápa arról, hogy a fogyatékkal élők, az idősek, az elveszettek és egyéb rászorultak gondozása is a család feladata. Rámutat, hogy nem az ideális családról szól, hanem a küzdelmekkel, kudarcokkal, örömökkel és reményekkel élő, valóságos családok állnak írása homlokterében. (31-57.)

A harmadik fejezet címe Jézus felé fordított tekintet: A család hivatása (58-88.). Nagy témái az isteni terv helyreállítása, a házasság szentsége és az élet továbbadása.

A szeretet a házasságban címet viseli a negyedik fejezet (89-165.). E rész stílusa is többször hajlik lírába. Nagyban támaszkodik a pszichológia, a pedagógia, a szociológia tudomány eredményeire. Sokszor egészen konkrét helyzetekről szól, csak néhány téma: kedvesség, belső erőszak nélküliség, megbocsátás és mindent megbocsátás, szépség.

Az ötödik fejezet (165-198.), mely a termékenységről szól, szintén rendkívül konkrét. Hangvételében, szókészletében hoz újat.

A hatodik fejezet (199-258.) a nyolcadikkal együtt (291-312.) lelkipásztoroknak szól. Annak az igazságnak fényében teszi ezt, mely szerint a szabályok és előírások nem kövek, amelyekkel agyon kell hajigálni a tökéletességre még el nem jutott híveket.

A gyermekek megerősítése cím áll a hetedik fejezet élén (259-290.).

Újrafogalmazza, hogy a gyermekek elsődleges erkölcsi nevelése a szülők feladata és kötelessége. E rész is nagyon konkrét helyenként.

A Házastársi és családi lelkiség címet viseli a záró kilencedik fejezet (313-325.) Már a téma is páratlan! „A házassági lelkiség végső soron a kötelék lelkisége, amelyben az isteni szeretet lakik” (315.) - írja a pápa.

A szabad szeretet lelkiségéről, a gondoskodás, a vigasztalás és a bíztatás lelkiségéről szól. A dokumentum imával zárul.

Az END közösségeknek csodálatos és páratlan feladata lehet, hogy a házastársak Isten konkrét cselekedeteit megéljék, megfogalmazzák és így felmutassák a házastársi és családi lelkiséget.

2. rész – Szentírásolvasás

Ti szeretitek a Bibliát?
Úgy vagyok a Bibliával is, mint ahogyan az imával. Azok közé a dolgok közé tartoznak ezek, amelyekről régen azt hittem, poros, szenteltvízszagú valamik, amiknek nincs sok köze az életemhez. És aztán egyszer csak a Szentírás (ahogyan az ima is) élővé vált, sőt életbe vágóvá.

Egyszer csak? Igazából nem egy csapásra, inkább lépésről lépésre. Először messziről kerülgettem, csak úgy kóstolgattam a Szentírást. Az első fontos eszmélés-élményem a házasságtörő asszony történetéhez fűződik. Emlékszem, lenyűgözött Jézus megoldása. Annyira elegáns, annyira bölcs, hogy ez nem lehet pusztán emberi okosság. Ilyen nincs!

Aztán ott van a Biblia nyelvezete. Bölcsész hallgatóként sokat foglalkoztam régi szövegekkel. Már egy- kétszáz éves versek, regények szövegét is ódonnak éreztem időnként. De a Szentírás furcsa módon más. Tudom, hogy a fordításokat újra és újra aktualizálják, de hogyan lehet, hogy ez a kétezer – három és félezer éves szöveg mégis ennyire friss? Ennyire kristálytiszta, eleven? Még a Károli-fordítás is üde modernnek hat például egy francia barokk vers mellett. (Ha nem hiszitek, győződjetek meg róla magatok!) A tavalyi évben END-csoportunkban zsoltárokkal foglalkoztunk. Kicsit megszelídítettük ezeket a gyönyörű, veretes költeményeket. Ízlelgettük a soraikat, hagytuk, hogy gazdag képeik hassanak ránk.

Mennyire eleven, aktuális az Újszövetség! Mennyire gyönyörűek az Ószövetség szövegei!

De ez még csak filológusoknak, esztétáknak való gyönyör. Még nem az élő hit.

Az utóbbit akkor kaptam meg ajándékként, amikor nehéz helyzeteket hozott az élet, és valahogyan eszembe jutott a Bibliát nyitogatni. És jött a döbbenet: egy-egy sor éppen odavágott, odaillett, pont az én bánatomra, félelmemre felelt. Sok ilyen történetem van már, apróbbak, és megrázóan mélyek is. Hadd osszak meg veletek egyet az utóbbiak közül. A történet igazából Palánki Tamás és Andi története. Andi megengedte, hogy elmeséljem… Tamás másfél évvel ezelőtt hagyott itt bennünket, feleségét, Andit és három leányukat, Orsit, Marikát, Ágit. 41 éves volt. Halála után egy hónappal volt az END éjszakai zarándoklata, ahova Andi mindenképpen el akart jönni, hogy tanúságot tegyen akkor is és azóta is a házasság szépségéről. Mint mindig, Irgalmasság vasárnapjára virradólag zarándokoltunk, és mint minden évben, ugyanazt az evangéliumi részt olvastuk az útra bocsátó szentmisében.

Már sokadszor olvastuk, és én évről évre mindig el is felejtettem, hogy mi volt az. Nos hát: Tamás története volt. Elhangzott este a szentmisén, és azután reggel újra: Tamás is ott volt velük. TAMÁS IS OTT VOLT VELÜK! Ezzel a tudattal, ezzel a vigasztalással gyalogoltuk végig az éjszakát. Ráadásul a mi Tamásunk az irgalmasság apostola volt. Az irgalmasság órájában ment el, az irgalmasságot hagyta nekünk hátra ajándékként – és íme, ezen a zarándoklaton most már örökre összekapcsolódott számunkra Tamás és az irgalmasság. Egy evangéliumi rész, amit régtől fogva ismertünk, sokszor olvastunk, elsiklottunk felette – egyszer csak felragyogott, élővé vált. Ahhoz, hogy észrevegyük a Bibliának ezeket az élő üzeneteit, „antennákra" van szükségünk, hogy fogni tudjuk őket, ahogyan egyszer egy kedves pap barátunk mondta. Az antennákat azonban tisztogatni kell, és akkor egyre több ilyen üzenet ér majd hozzánk célba. Ezért kéri tőlünk az END: éljünk a lehetőséggel, olvassuk rendszeresen a Szentírást. Csak reklámozni tudom az Adoremust. Legyen belőle minden családban! Milyen jó bekapcsolódni a nagy Egyház életébe, és olvasni ugyanazokat a szövegeket mindennap, amelyeket a világon szerte olvasnak a keresztények. Tehát hajrá: nyitogassátok a Bibliát, tisztogassátok az antennákat!

Alapdokumentum

Kölcsönös segítség

1. Nincs keresztény élet élő hit nélkül. Nincs élő és növekedő hit magunkba szállás nélkül!

A legtöbb keresztény házaspár visszaretten a tanulmányok és a megfontolások nehézségétől, mert félreismerik ezek jelentőségét, és mert nincs idejük, sem gyakorlatuk, sem vezetőjük. Így hitük középszerű és sérülékeny marad, Isten terveiről és az Egyház tanításáról való ismereteik felületesek és hiányosak lesznek. Alig találják meg az Istennel való egyesülés útját. Szegényes elképzeléseik vannak a család, a házasság, a szerelem, a szülői hivatás és a nevelés alapértékeiről. Ezért vallásos életük gyenge, és gyér kisugárzású.

A házaspárok a csoportokban ez ellen akarnak fellépni. Azon fáradoznak, hogy vallásos ismereteiket elmélyítsék, hogy Krisztus parancsait tisztán lássák, hogy egész életüket ezekhez igazítsák. E fáradozásukat együttesen végzik.

2. Nem csupán arról van szó, hogy Isten tanítását megismerjék, hanem hogy VELE találkozzanak: a tanulmányokhoz társulnia kell az imának. Ezért egymást nemcsak a tanulmányokban segítik kölcsönösen, hanem támogatják az imádságban is. Együtt és egymásért imádkoznak.

„Azt is mondom nektek: Ha ketten közületek egyetértve kérnek valamit a földön, meg fogják kapni mennyei Atyámtól. Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük." (Mt. 18,19-20.)

E kinyilatkoztatás által megerősödve a házaspárok Krisztus jelenlétét érzik körükben és arra törekednek, hogy ezt a tényt sohase hagyják figyelmen kívül. Örömteli bizalommal imádkoznak tehát a közösségben.

3. Nem lenne-e öncsalás barátunkat lelkiéletében segíteni akarni anélkül, hogy előbb gondjainak és nehézségeinek legyőzésében segítenénk?

Ezért a házaspárok a csoportokban egymásnak nagyvonalúan segítenek mind anyagi, mind szellemi téren hűen Szent Pál kijelentéséhez:

„Viseljétek el egymás gyöngéit, így teljesítitek Krisztus törvényét." (Gal. 6,2.)

Arra törekednek, hogy a testvéri barátság négy követelményének eleget tegyenek:

- **adni**
- **elfogadni**
  (ez gyakran nehezebb, mint az adás)
- **kérni**
  (ez még nehezebb)
- **visszautasítani tudni**
  (őszintén kérni csak ott lehet, ahol az ember számíthat rá, hogy elutasíthatják, ha a kérés teljesítése súlyos nehézségekbe ütköznék).

A testvéri segítség a családoknak azt a biztonságérzetet adja, amelyet sokan a pénztől várnak.

Vár rátok valaki

Szorongó érzés fog el mindannyiunkat, amikor egy ismeretlen városba érkezve – akár a kikötőben, a pályaudvaron vagy a repülőtéren – nincs senki, aki várna ránk. Ha viszont egy örömteli tekintet fogad, karok tárulnak felénk, máris csodás módon szabaddá válunk attól a kegyetlen benyomástól, hogy távolinak, elveszettnek érezzük magunkat. Mit számítanak már a helyi szokások, a nyelv, az egész nyüzsgő nagyváros; nagyon jól viseljük, hogy idegenek vagyunk mindenkinek, attól a pillanattól, hogy barátai vagyunk valakinek.

Ugyanígy milyen jólesik felfedezni, hogy vendéglátóink vártak bennünket. Szülők és gyermekek, nem szükséges nagy dolgokat mondaniuk, hogy kitaláljuk: ahogy fogadnak, ahogy sürgölődnek, ez elég. És az a néhány szál virág a szobánkban, az a művészeti könyv – hiszen ismerik az ízlésünket – már meg is győzött.

Szeretném, barátom, hogy személyes imádhoz készülődve mindig légy biztos abban, hogy várnak: vár az Atya, a Fiú, a Szentlélek, vár a Szentháromság családja. Hol a helyed: emlékezz, hogy Krisztus ezt mondta: « Elmegyek, hogy helyet készítsek Nektek ».

Talán azt veted közbe, hogy a mennyről beszélt. Ez igaz. De a személyes ima éppen a Mennyország, legalábbis, ami a lényeget illeti: Isten jelenléte, Isten szeretete, Isten, aki gyermekét fogadja. Az Úr mindig vár Bennünket.

Még jobb: még néhány lépést sem kell megtennünk, mert Ő jön, hogy velünk találkozzon. Emlékezz a példabeszédre: "mivel még messze volt, atyja észrevette, megesett rajta a szíve, odarohant, nyakába borult és hosszan megölelte." Pedig, emlékezz, a fiú komolyan vétett korábban atyja ellen, de ez nem gátolta meg abban, hogy türelmetlenül várja.

Caffarel atya

2016. ősz

A tavalyi évhez hasonlóan, idén is Lengyelországból érkezett hozzánk két házaspár a csoportvezetőknek, kapcsolattartóknak, és minden érdeklődőnek Máriabesnyőn megtartott felelősképzésre.

Ez a háromnapos együttlét erősítette a szuperrégióval való kapcsolatunkat, s nem utolsó sorban remek embereket ismerhettünk meg. A régiónkért és egy másik szektorért felelős házaspárok szívvel-lélekkel azon fáradoztak, hogy megvilágítsanak számunkra olyan területeket, amelyek eddig esetleg homályosak voltak. Szó volt többek között a kapcsolattartó házaspárok szerepéről, régiónk tagozódásáról és a tagdíjak felhasználásáról is. Az előadások szüneteiben, illetve a kiscsoportos beszélgetések és az esti borozgatás alatt igazán oldott hangulat alakult ki.

†††

Szeptember végén Angliában egy nagy nemzetközi találkozót szerveztek az Eurázsiai Zónához tartozóknak, ahol voltak Dél-Afrikából, a Malawi Köztársaságból, Trinidadból és Indiából is érkező házaspárok.

†††

Október 13-án az END több házaspárja is részt vett Fatimában a jelenések 106. évfordulóján.

†††

Az ERI októberben megtartotta szokásos párizsi összejövetelét, ahol a 2018-as fatimai találkozó volt az egyik fő téma, valamint a 2017-ben Brazíliában, Bernardinban megrendezésre kerülő Caffarel atyáról szóló Kollégiumi találkozó. Ezen az alkalmon a Charta születésének 70. évfordulóját is ünneplik. A nemzetközi felelősök elkezdték előkészíteni a jövő évi Kollégiumot is, aminek szintén Brazília ad majd otthont.

Ezalatt a párizsi ülés alatt Libanonban nemzeti ünnepet tartottak a csoportok.

†††

Október 23-án Spanyolországban a Család és az Élet Védelme Püspöki Albizottság által szervezett küldöttgyűlésen mutatták be a jegyespárok csoportjainak anyagát, amelyet az END dolgozott ki. Ez az előterjesztés Ferenc pápa 2015. szeptemberi felhívására akar felelni, s tükrözi az Amoris Laetitia apostoli buzdításban foglaltakat.

„Ez egy olyan anyag, amelyet az egyházmegyéknek ajánlunk fel most. Számukra a szükséges humán erőforrásokat is felkínáljuk, hogy be tudják indítani azt. Ezért kísérő házaspárokat rendelünk azok mellé a jegyescsoportok mellé, akik vállalni akarják a hitben való beérés útját és a házasság szentségére való felkészülést.

Arra kérünk mindannyiótokat, házaspárokat és tanácsadókat, hogy legyünk figyelmesek azokra a lehetséges érdeklődőkre, akik ennek az útnak a megkezdését fontolgatják, és legyünk készek arra, ha szükség lesz ránk az ebben a folyamatban való kísérésben.” – olvashatjuk az END nemzetközi Facebook oldalán.

†††

Írországban a Világ Családosainak Találkozójára készülnek, amely jövőre kerül megrendezésre Dublinban.

†††

Malawi Köztársaság északi részén új szektor alakult.

†††

November 1-jén, hosszas betegség után, elhunyt Bruno Convertini, aki feleségével, Dórával az olasz szuperrégió vezető házaspárja volt 2008 és 2012 között.

†††

November folyamán az egész világon nagyszabású csoporttalálkozókat tartanak. Ez is jól mutatja, hogy mennyire élő a Mozgalmunk. November 4-6 között Brazília keleti tartományában volt találkozó, ahol 73 házaspár vett részt.

†††

Docks2016 néven november 10-én először fogják összehívni a francia, svájci és luxemburgi szuperrégiók felelőseit egy nagy találkozásra. Erre az eseményre 6 évenként kerül majd sor.

Felelősképzés Máriabesnyőn

A lelkigyakorlat* keresztje

Minden lelkigyakorlat számunkra egy keresztút. Az idei, Máriabesnyőn tartott felelős képzés sem volt másképp.

A lelkigyakorlat a „nulladik" állomáson kezdődik, azaz elmenjünk-e egyáltalán? Mivel tudjuk, hogy egészségünk és egymással való viszonyunk három lábon áll, amelyből egyik a lélek, ezért táplálnunk kell, úgyhogy szeretünk járni lelkigyakorlatokra.

Tehát az első állomást elértük, megtörtént az „ítélet".

A probléma mindig az időbeosztás, hová fér be a naptárba? Esetünkben ezt már jó előre beírtuk, úgyhogy a második állomás is rendben, felvettük a keresztet. Hamar el is jutunk a harmadik állomásra, az első elesésre. Esetünkben ez Rita és a két kisebb megbetegedése volt. Hogyan állunk fel innen? Nehéz döntéssel mentünk nagyobbik lányommal ketten, hiszen vállaltuk a zenei szolgálatot, az pedig otthonról nehéz.

Tehát az Úr már előre tudta, hogy feladatot kell adni, hogy elmenjünk.

Megérkeztünk a negyedik állomásra Máriabesnyőre, ahol Máriával találkozhattunk az első szentmisében. Nagyon felemelt, hogy mindenki maga elmondta a misében a gondolatait, gondjait, így már könnyebb volt tovább haladni az úton. Nagyon sok segítséget kaptunk az alkalom során egymástól, így egyszerűbb volt a zenei szolgálat, de azért még többször sikerült a kereszt súlya alatt elesnem. A fáradság az esti órákban már nehezen engedett figyelni, valamint ott bujkált a gondolat, hogy minek vagyok itt, hiszen már rengeteget „tudunk" az END-ről.

Persze itt a buktató ismét. Kiderül, hogy számtalan mélysége van a mozgalomnak, amit nem ismerek, így megfosztva méltóságomtól magamba fordulva elgondolkodtam mennyi hibát követtem el az elmúlt években tudatlanságom miatt. Már a 11. állomáson éreztem magam, keresztre szegezve és a gondolataimba mélyedve - meghalva kicsit.

De, mint minden lelkigyakorlat mélységéből a körülöttünk lévő emberek segítettek. A beszélgetések, előadások, imák, szentmisék magasra emeltek. Így az alkalom végén nagyon sokat gazdagodva a lengyel előadók és a résztvevők által, ismét felnőtt, tenni vágyó kereszténykent, számtalan új gondolattal és ötlettel gazdagodva indulhattunk Isten áldásával otthonunkba. Már várt a meggyógyult család, így a feltámadás öröme töltötte el szívünket, egymást viszontlátva.

Persze van tanúság is: minden keresztút végén ott a feltámadás, amit az út közben nehéz elhinni. Ez az alkalom ismét egy bizonyság volt számomra, hogy együtt elindulunk párunkkal, családunkkal, barátainkkal a közös lélek építésére és mikor hazajövünk, azt érezzük: Isten tenyerén hordoz és felemelt magához.

Máriabesnyő. Kapucinus templom.

**Érdekesség: Lengyelül a lelkigyakorlat rekreáció, azaz: szabadidőben, a tevékeny pihenés érdekében végzett minden olyan kulturális, társas, játékos és mozgásos tevékenység, melyet a napi fő elfoglaltság által okozott fáradtság, feszültség feloldása, a testi-lelki teljesítőkészség és -képesség helyreállítása, fokozása érdekében tesz az ember.*

„Krisztusért, Krisztussal és Krisztus által akarnak élni”

Krisztusért: Tehát nem hitvesemért, gyermekemért, önmagamért, hanem Krisztusért.

„Bizony mondom nektek, mindenki, aki értem és az evangéliumért elhagyja otthonát, testvéreit, anyját, apját, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap....” Mk 10,29-30

Első látásra furcsák lehetnek ez idézetek, a családokat szentségi életre segítő lelkiségben. De csak kívülállók és mély, tiszta hittel nem rendelkezők számára.

A szentségi életre törekvő, igen is odaadja hitvesét, gyermekét az Úrnak. Ez persze a legtöbbször fájdalmas, nehéz; igazi keresztút, és mivel időben élünk, időről-időre meg kell tenni.

De ha sikerül, igazán, egészen, és akkor, és ott végérvényesen az Úrnak adni őt, akkor megéli a felajánló a szentségi éltet, a Krisztussal való életet, mert azt tapasztalja, hogy visszakapta őt. Lehet, hogy csak pillanatokra, néhány órára, de az Úr megajándékozza azzal, akit neki adott.

Eseménynaptár

2016/2017. év

2016. december 1.	Lelki tanácsadók találkozója - Gyömrő
2017. március 10-12.	Éves lelkigyakorlat - Debrecen
2017. április 22-23.	Éjszakai zarándoklat - Márianosztra-Vác
2017. május 27.	Lengyel zarándoklat - Varsó közelében
2017. július 26-30.	Családos tábor
…	
2018. július 16-21.	Nemzetközi találkozó - Fatima

A rovatokért felelős:

1. *Dóka Tamás gyömrői plébános (Gyömrő2)*
2. *Vass Ildikó és Pellet Philippe (Vác2)*
3. *Mihajlikné Ronkay Margit és Mihajlik György (Vác1)*
4. *Mihajlikné Ronkay Margit és Mihajlik György (Vác1)*
5. *Tomka Barna és Eszter (Gyömrő1)*
6. *Fülöp Győző (Dunaharaszti*
7. *Dóka Tamás gyömrői plébános (Gyömrő2)*

Korrektúra: Rapavi Dóra (Vác5)

Impresszum

Kiadja: END
Kiadásért felelős: Tomka Barna
Megjelenik: elektronikus terjesztésben, kéthavonta
Szerkesztőség címe: 2600 Vác, Molnár u. 6.
e-mail: hazasparok@e-n-d.hu
Web: www.e-n-d.hu